

เศรษฐกิจอีสาน “เป็นจ้งได้”

ดร.ทรงธรรม ปิ่นโต

ผู้อำนวยการอาวุโส ธนาคารแห่งประเทศไทย
สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- เศรษฐกิจอีสาน “เป็นจ้งได้” แลงข่าว เศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไตรมาส 2/2568 -

ปัจจุบัน.. คนมองเศรษฐกิจยังโง่บ้าง

เศรษฐกิจหดตัว การใช้จ่ายชบเซา หนี้สินเรื้อรัง

ISAN Insight & Outlook

เศรษฐกิจครัวเรือนแย่ต่อเนื่อง ปัญหาการเมืองกดดัน

อีสานโพล

สินค้าเกษตรราคาคต่ำ สวนทางกับราคาปุ๋ย

Thai PBS ศูนย์ข่าวภาคอีสาน

ผู้คนไม่ใช่แค่ระมัดระวังการใช้จ่าย แต่ไม่มีเงินในกระเป๋า

เสียงจากผู้ประกอบการภูมิภาคที่แบงก์ชาติอีสานได้แลกเปลี่ยน

มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ เหมือนเงินหายไปในอากาศ

เสียงจากผู้ประกอบการภูมิภาคที่แบงก์ชาติอีสานได้แลกเปลี่ยน

เศรษฐกิจอีสาน “เป็นจังได้” แกล้งข่าว เศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไตรมาส 2/2568 -

ท่านคิดว่า.. แม่นบ่?

รายได้ไม่โต ค่าใช้จ่ายยังแรง คนอีสานบริโภคลดลง

การเปลี่ยนแปลงครึ่งปีแรกเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน

รายได้ภาคเกษตร

ลดลง 1.3%

รายได้นอกภาคเกษตร

ลดลง 4.8%

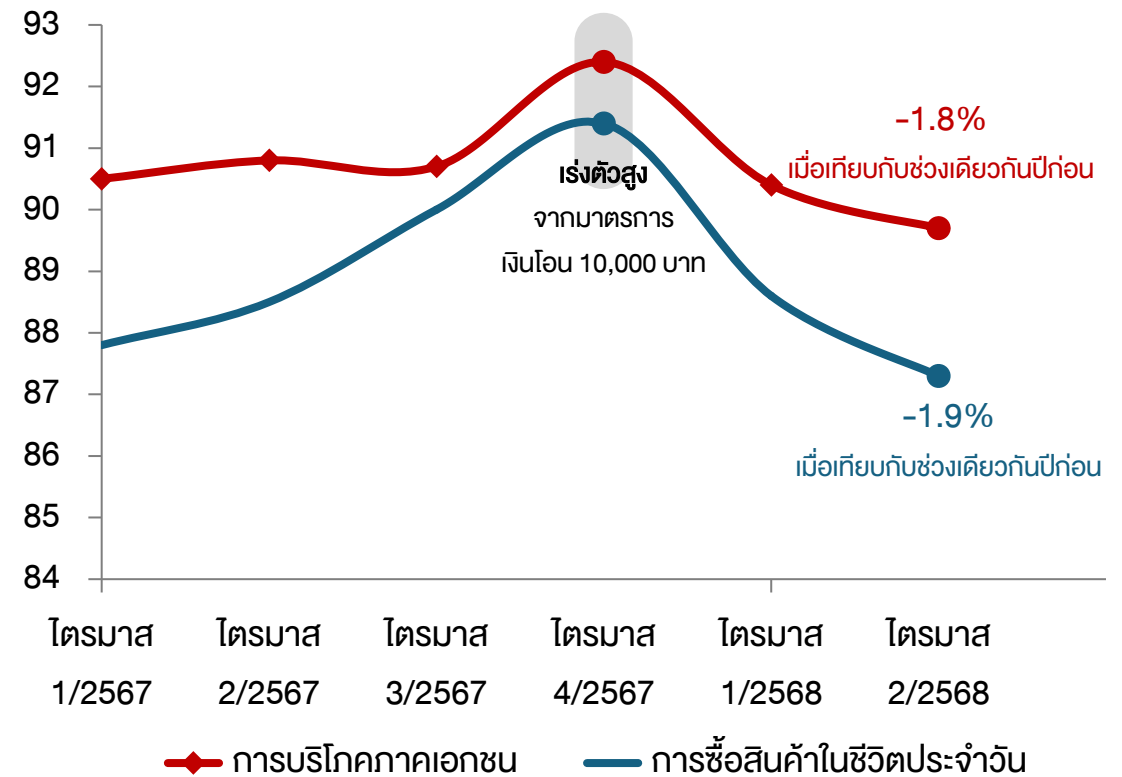
ราคาสินค้าในชีวิตประจำวัน

เพิ่มขึ้น 2.3%

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานสถิติแห่งชาติ ไทย และ บริษัท เดอะนิลส์เอ็นคอมปะนี (ประเทศไทย) จำกัด
คำนวณโดย ธปท.
หมายเหตุ: รายได้นอกภาคเกษตร เป็นข้อมูลประมาณการ และคำนวณจากทั้งรายได้ของลูกจ้างและผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ดัชนีหลังปรับฤดูกาล
(ปีฐาน 2562 ไตรมาส 4)

ดัชนีการบริโภคภาคเอกชน

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย และ บริษัท เดอะนิลส์เอ็นคอมปะนี (ประเทศไทย) จำกัด คำนวณโดย ธปท.

- เศรษฐกิจอีสาน “เป็นจังได้” แกล้งข่าว เศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉยเหนือ ไตรมาส 2/2568 -

ผู้มีรายได้น้อยกังวลหนัก ความเชื่อมั่นแย่ต่อเนื่อง

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคอีสาน จำแนกตามระดับรายได้

ดัชนี
(ไม่เปลี่ยนแปลง = 50)

70

65

60

55

50

45

40

35

30

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

20,001 – 50,000 บาท

37.8

เร่งตัว

จากมาตรการ

เงินโอน 10,000 บาท

อยู่ต่ำกว่าระดับฐาน ขาดความเชื่อมั่นต่อภาครัฐเชิงต่อเนื่อง

36.0

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

10,001 – 20,000 บาท

35.0

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ต่ำกว่า 10,000 บาท

ไตรมาส 1/2567

ไตรมาส 2/2567

ไตรมาส 3/2567

ไตรมาส 4/2567

ไตรมาส 1/2568

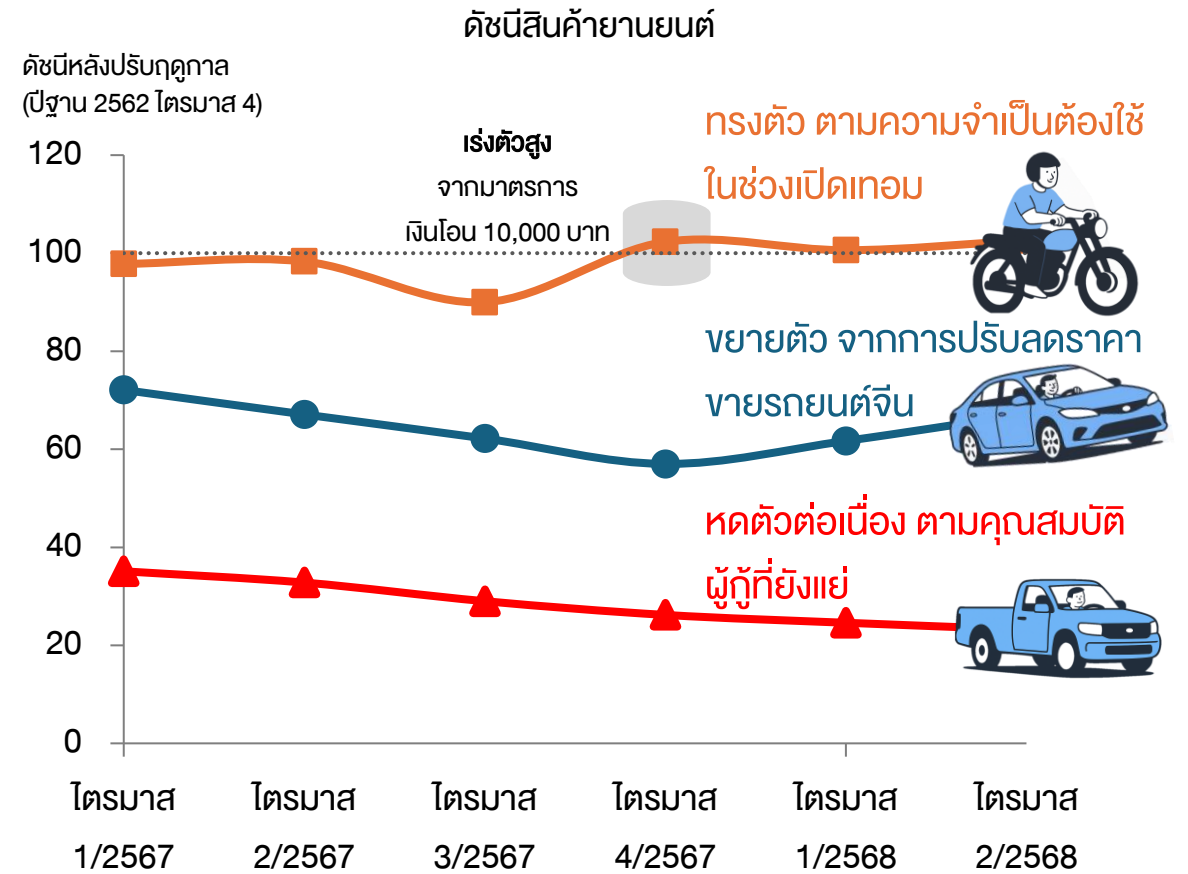
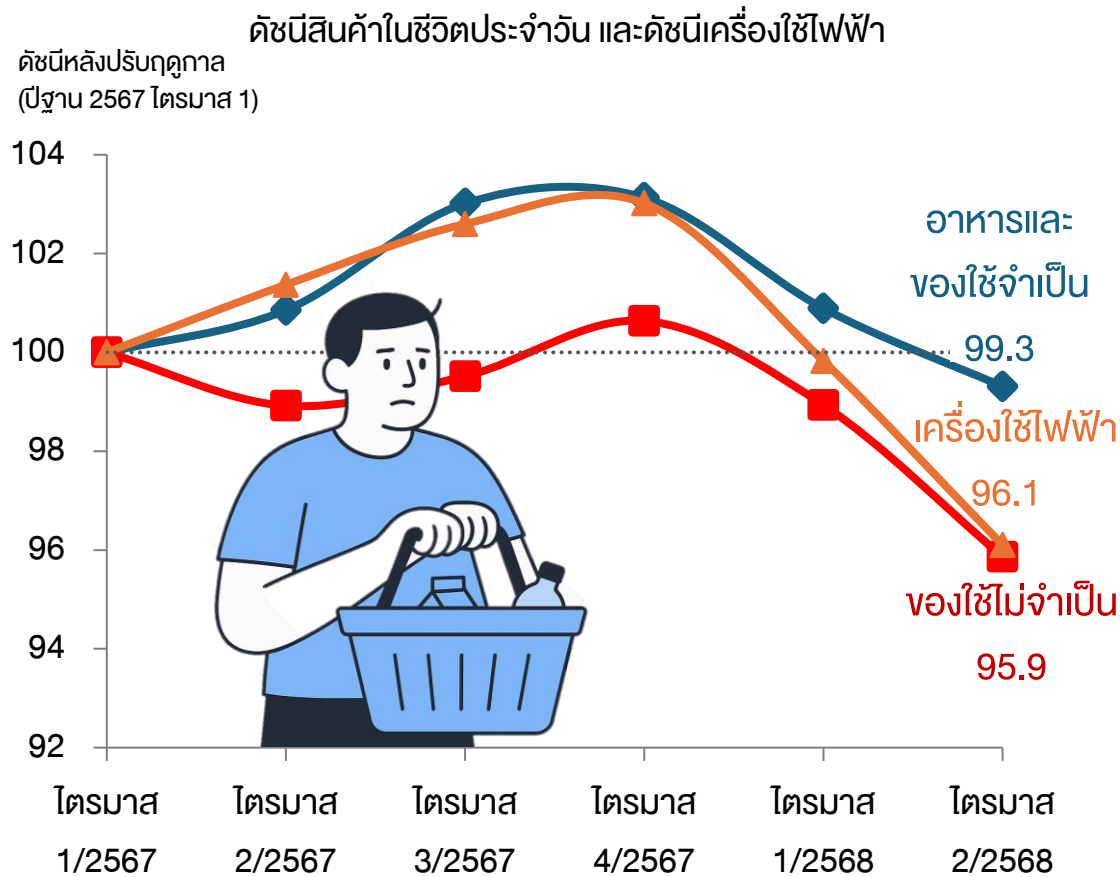
ไตรมาส 2/2568

ที่มา: สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า คำนวณโดย ธปท.

- เศรษฐกิจอีสาน “เป็นจังได้” แลงข่าว เศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไตรมาส 2/2568 -

กำลังซื้อหาย ทำคนระวังการใช้จ่าย ลดซื้อของฟุ่มเฟือย

ที่มา: บริษัท เดอะนิลส์คอมปะนี (ประเทศไทย) จำกัด และ กรมสรรพากร คำนวณโดย สปท.

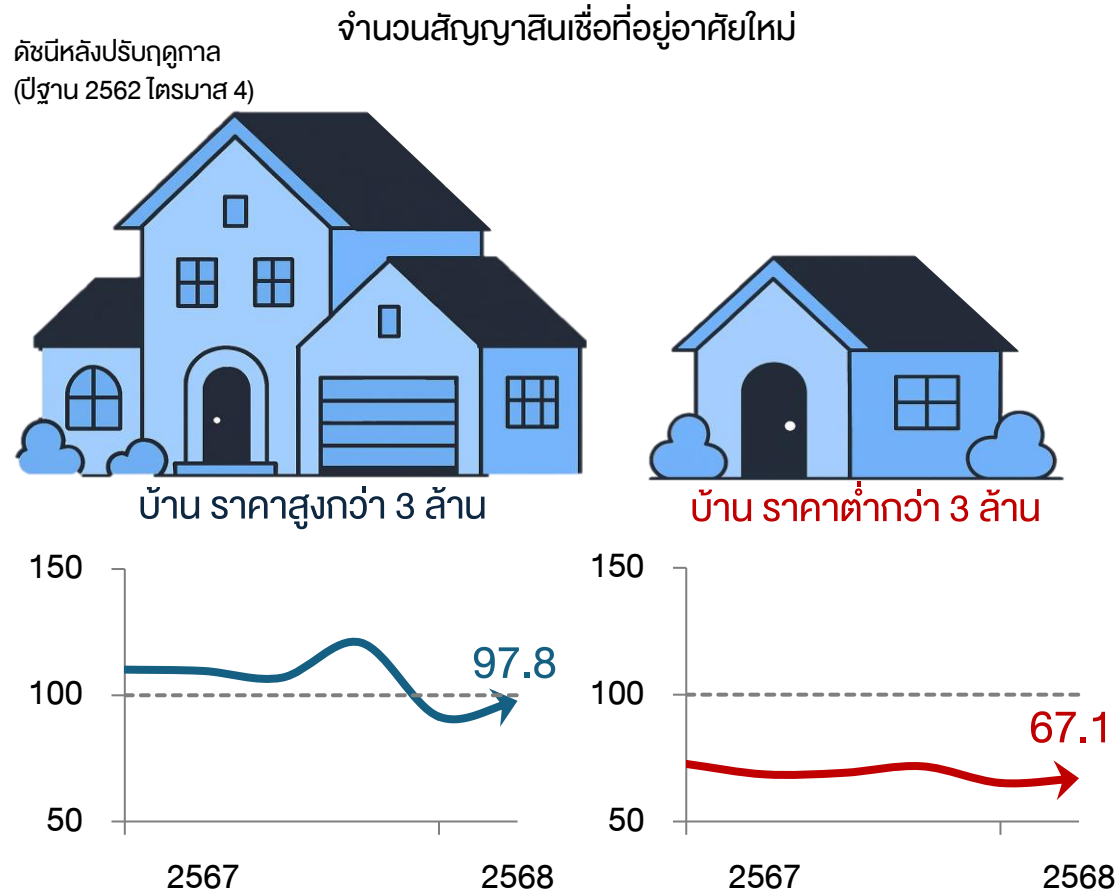
หมายเหตุ: ของใช้ไม่จำเป็น หมายถึง กลุ่มเครื่องนุ่งห่ม เครื่องสำอาง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มอัดลม ขนม และของหวาน

ที่มา: กรมการขนส่งทางบก คำนวณโดย สปท.

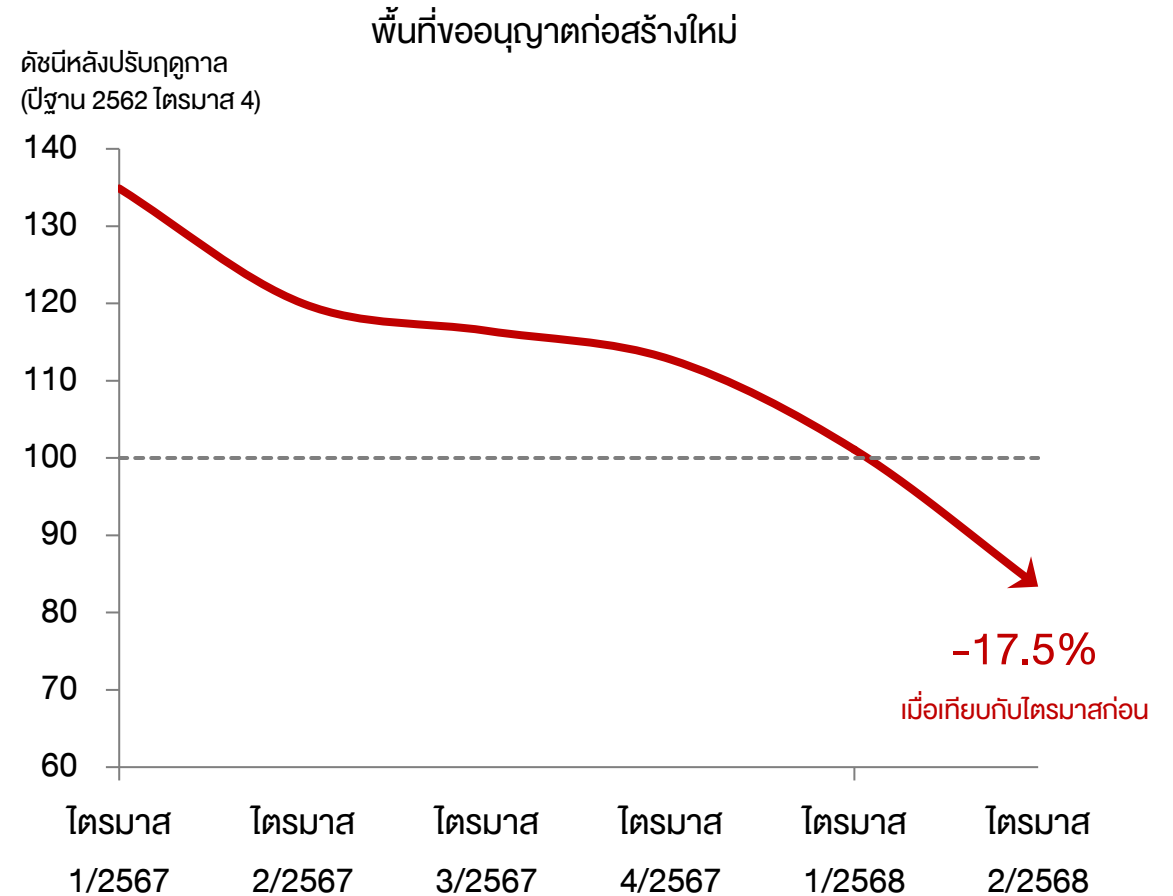
- เศรษฐกิจอีสาน “เป็นจังได้” แลงข่าว เศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไตรมาส 2/2568 -

ตลาดบ้านซื้อมต่อเนื่อง โดยเฉพาะบ้านราคาต่ำกว่า 3 ล้าน ส่งผลให้ผู้ประกอบการชะลอเปิดโครงการใหม่

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณโดย ธปท.

- เศรษฐกิจอีสาน “เป็นจังได้” แลงข่าว เศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉยงเหนือ ไตรมาส 2/2568 -

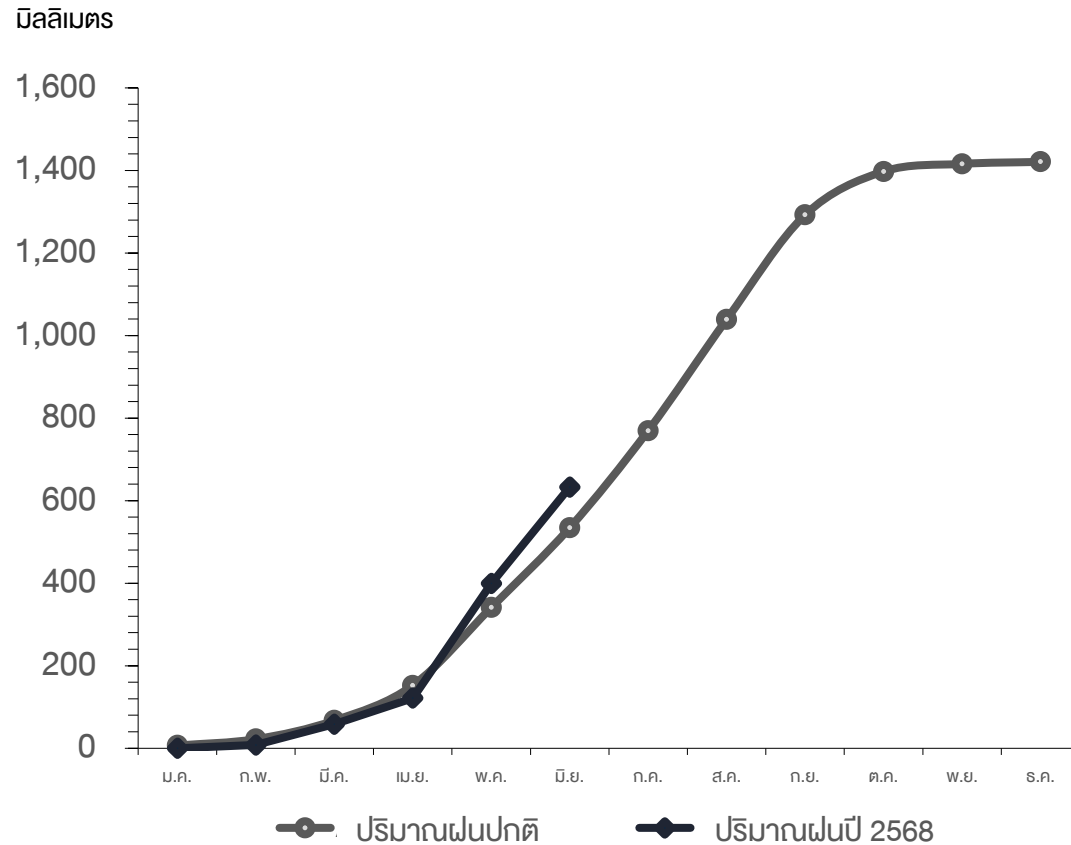
แล้วเป็นเพราะ.. อีหยัง?

ฝนฟ้าปีนี้เอื้อเกษตรกร ช่วยให้ผลผลิตโดยรวมขยายตัว โดยเฉพาะข้าว ยางพาราและอ้อย

ปริมาณน้ำฝนสะสม

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา คำนวณโดย สปท.

หมายเหตุ: ปริมาณฝนปกติคือค่าเฉลี่ยปริมาณน้ำฝนช่วง 30 ปี ที่ผ่านมา

คาดการณ์ผลผลิตเกษตรอีสาน ปี 2568

มากขึ้น ▲

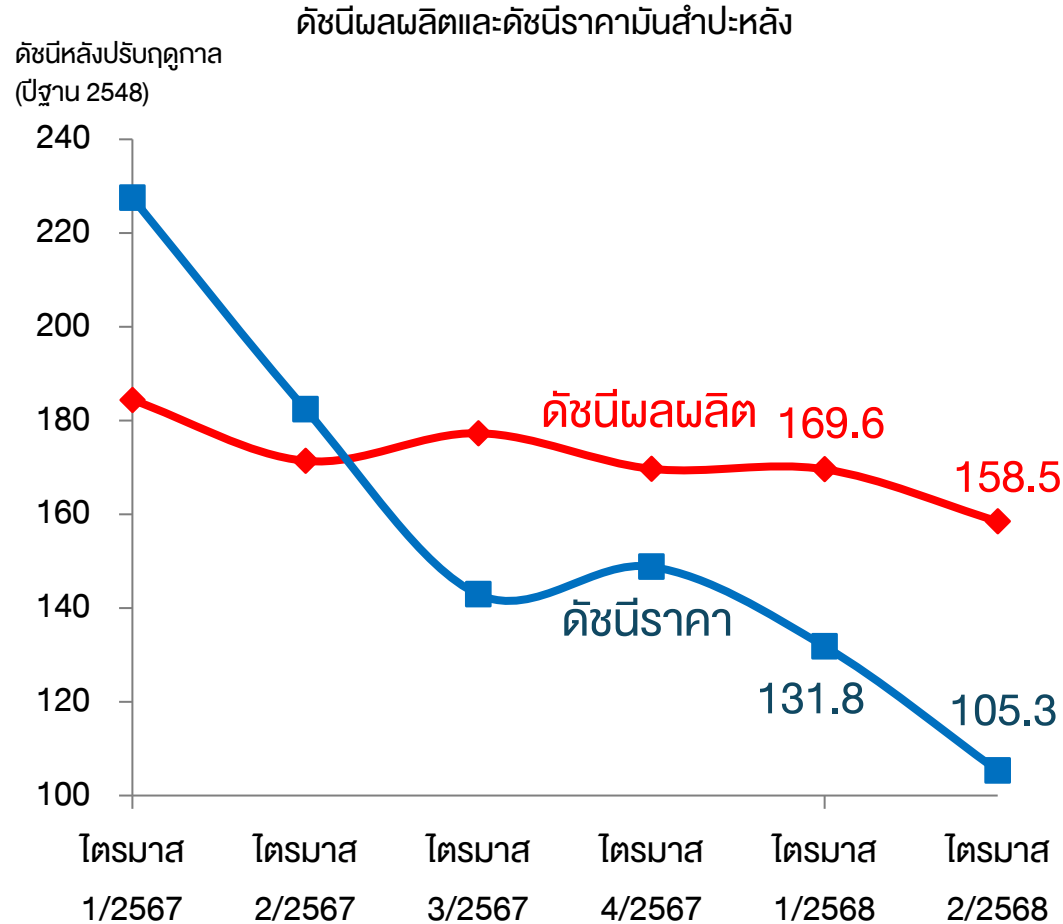
เมื่อเทียบกับปีก่อน

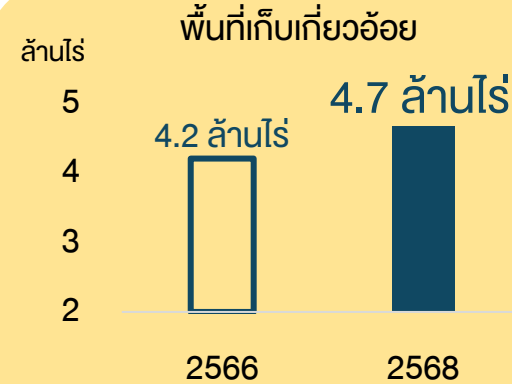
- เศรษฐกิจอีสาน “เป็นจังได้” แกล้งข่าว เศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไตรมาส 2, 2568 -

ต่างกับชาวโรมันสำปะหลังกว่า 5 แสนครัวเรือนที่ยังแย จากราคาที่ลดลงทำให้เกษตรกรบางส่วนปรับพื้นที่ไปปลูกพืชแข่งขันอื่น เช่น อ้อย และสถานการณ์โรคใบด่างที่ยังไม่คลี่คลาย

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล จำนวนโดย รพท.

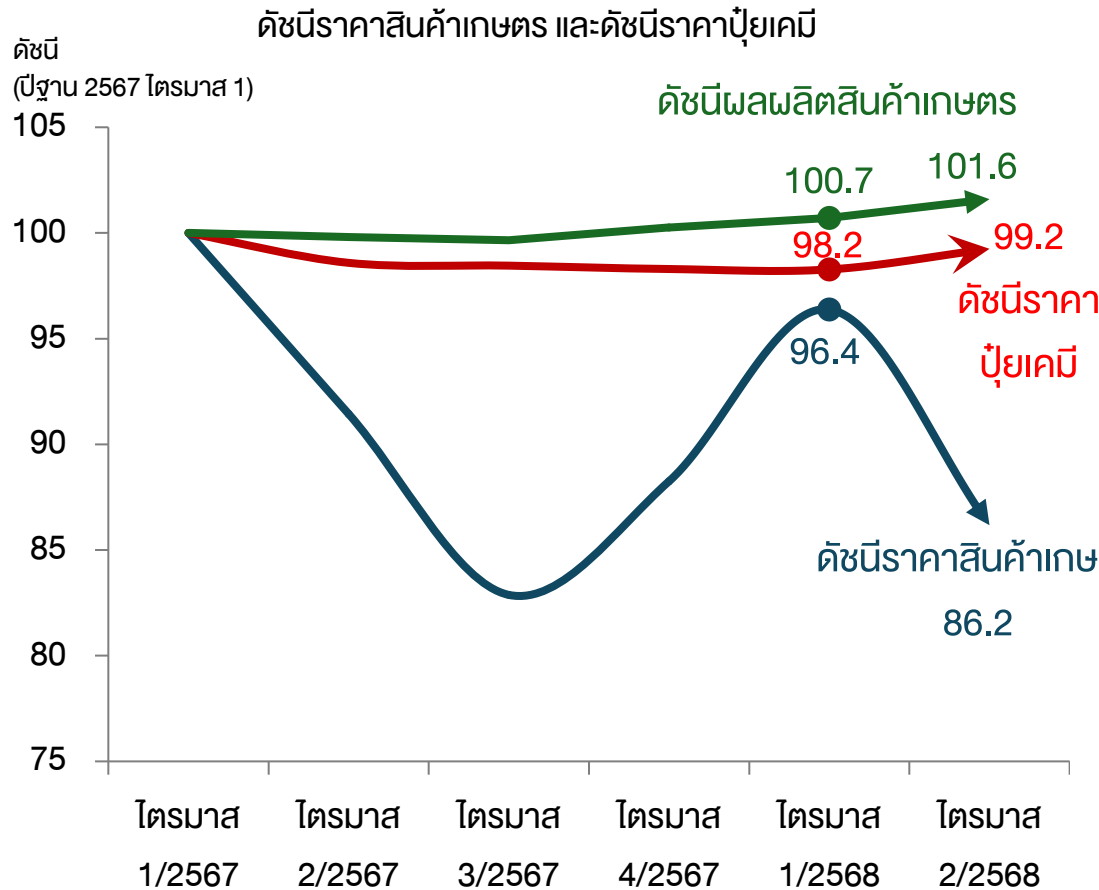

ทำไมโรคใบด่างยังไม่หมดไป

- การแจกจ่ายพันธุ์ยังทำได้อย่างจำกัด
- มินที่ติดโรคใบด่างยังสามารถให้ผลผลิตได้แม้ให้คุณภาพแป้งลดลง
- เกษตรกรขาดเงินทุนในการปรับตัว

แม้อผลผลิตเพิ่ม แต่ยังไม่พอกับราคาที่ลดลง ส่งผลให้รายได้เกษตรกรหด พร้อมยังโดนแรงจากต้นทุนที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

คาดการณ์รายได้เกษตรกรอีสาน ปี 2568

%การเปลี่ยนแปลงเทียบกับปีก่อน

ปลูกข้าว

ปลูกมันสำปะหลัง

ปลูกยางพารา

ปลูกอ้อย

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า คำนวณโดย สปท.

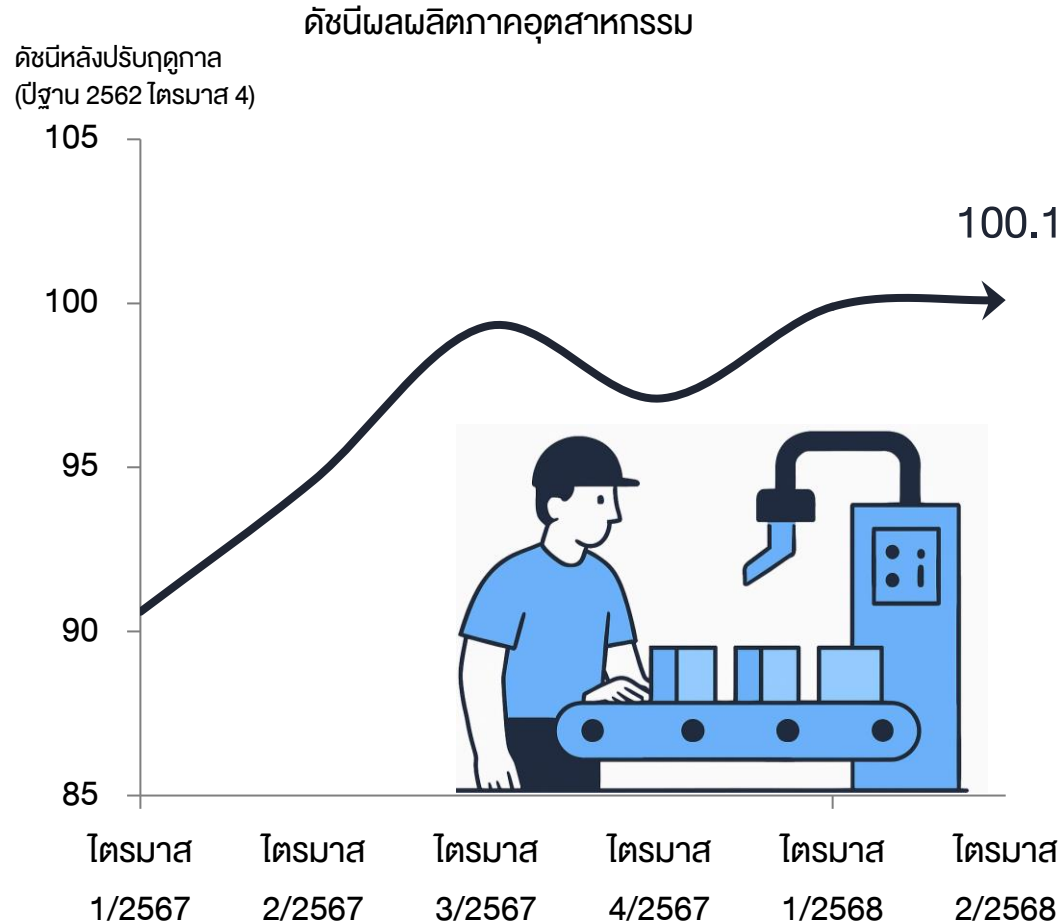
ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประมาณการโดย สปท.

หมายเหตุ: ▼ คือ ปรับตัวลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน

- เศรษฐกิจอีสาน “เป็นจังได้” แกล้งข่าว เศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉยเหวี่ยงเหวี่ยง ไตรมาส 2/2568 -

การผลิตแปรรูปสินค้าเกษตรโตตามผลผลิตเกษตรที่มาก ขณะที่กลุ่มอิเล็กทรอนิกส์เร่งส่งออกก่อนโดนอัตราภาษีใหม่

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม คำนวณโดย สปท.

ทิศทางภาคการผลิต (เทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน)

การผลิตภาคอุตสาหกรรม	ครึ่งแรกปี 68	ครึ่งหลังปี 68
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ (16%)	▲	=
ยางพาราแปรรูป (9%)	▲	▲
น้ำตาลทราย (8%)	▲	▲
แป้งมันสำปะหลัง (7%)	▼	▼
การสีข้าว (6%)	▲	▲
สิ่งทอและเครื่องแต่งกาย (2%)	▲	▼

หมายเหตุ: () คือสัดส่วนต่อภาคการผลิตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

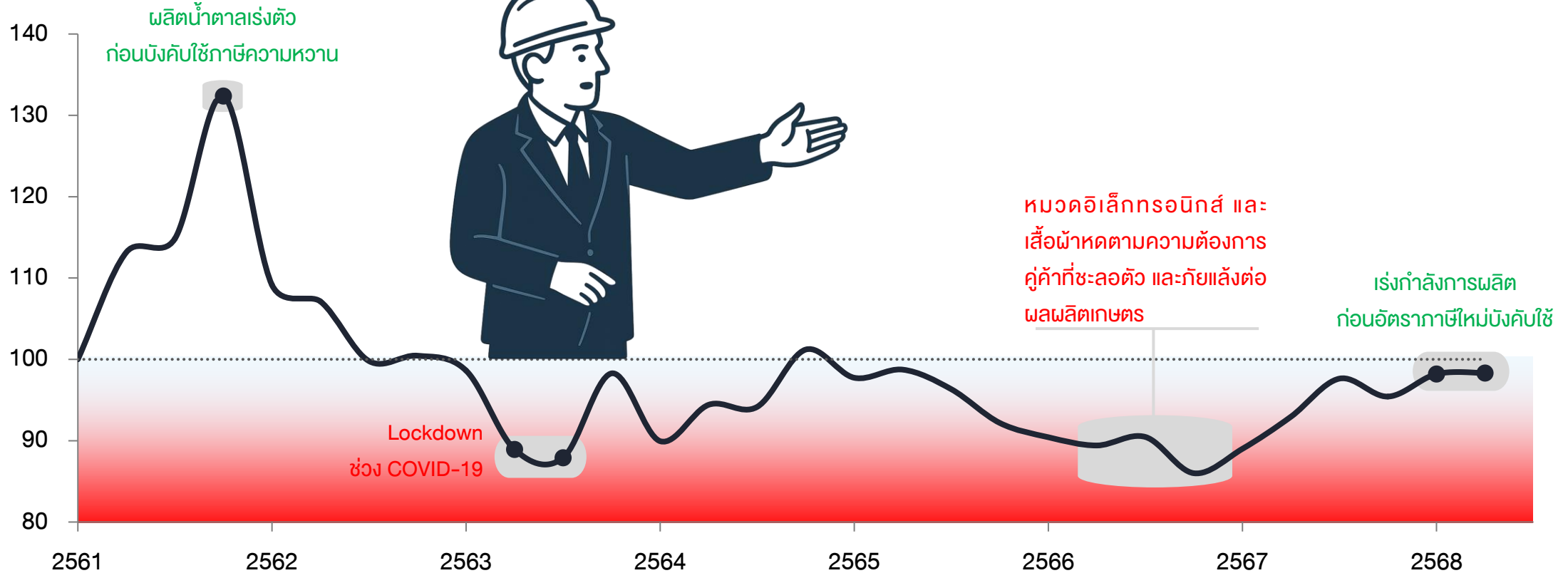
ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม คำนวณโดย สปท.

แม้จะเร่งกำลังการผลิตในช่วงต้นปี แต่เมื่อเทียบกับระดับ ก่อนหน้านี้ก็ถือว่ายังต่ำกว่า เพราะสภาพไม่ได้เพิ่มขึ้นนัก

ดัชนีหลักปรับฤดูกาล
(ปีฐาน 2562 ไตรมาส 4)

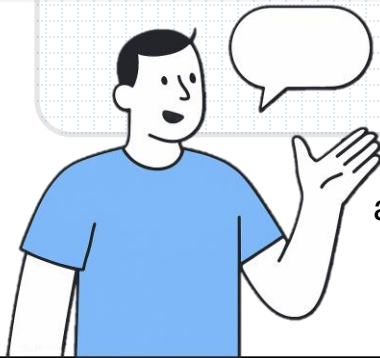
ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม คำนวณโดย ธปท.

ครึ่งปีหลังภาคการผลิตอีสานมีแนวโน้มชะลอตัว หลังมาตรการภาษีสหรัฐฯ มีผลบังคับใช้

สัญญาณจากภาคธุรกิจ ต่อมาตรการภาษีตอบโต้ของสหรัฐฯ

อัตราภาษีใหม่ จากมาตรการภาษีตอบโต้ฯ

	อิเล็กทรอนิกส์	เสื้อผ้า	ข้าวหอมมะลิ
ภาวะธุรกิจ ครึ่งปีแรก 2568	มีการเร่งกำลังการผลิตเพื่อส่งออก ในช่วงก่อนที่อัตราภาษีใหม่ฯ จะบังคับใช้	การผลิตเสื้อผ้าเพื่อการส่งออก มีการผลิตตามคำสั่งซื้อล่วงหน้าเป็นหลัก สะท้อนการดำเนินธุรกิจตามปกติในครึ่งปีแรก	มีการเร่งส่งออก ตามคำสั่งซื้อล่วงหน้า โดยในระยะสั้นจากความเป็นเอกลักษณ์ของตัวสินค้า ยังช่วยให้แข่งขันได้
แนวโน้มธุรกิจ ครึ่งปีหลัง 2568	ความต้องการจากกลุ่ม Data center ที่ยังสูง ช่วยพยุงการผลิตหมวดสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในครึ่งปีหลังได้บ้าง	การผลิตอาจชะลอลง แต่ภาษีที่ได้รับยังคงอยู่ในช่วงที่สามารถแข่งขันได้จึงไม่ส่งผลให้มีการย้ายกำลังการผลิตในครึ่งปีหลัง	การเร่งส่งออกในครึ่งปีแรกทำให้ครึ่งปีหลังชะลอลงแต่อัตราภาษีใหม่จะไม่ส่งผลกระทบมากนักกับการแข่งขัน

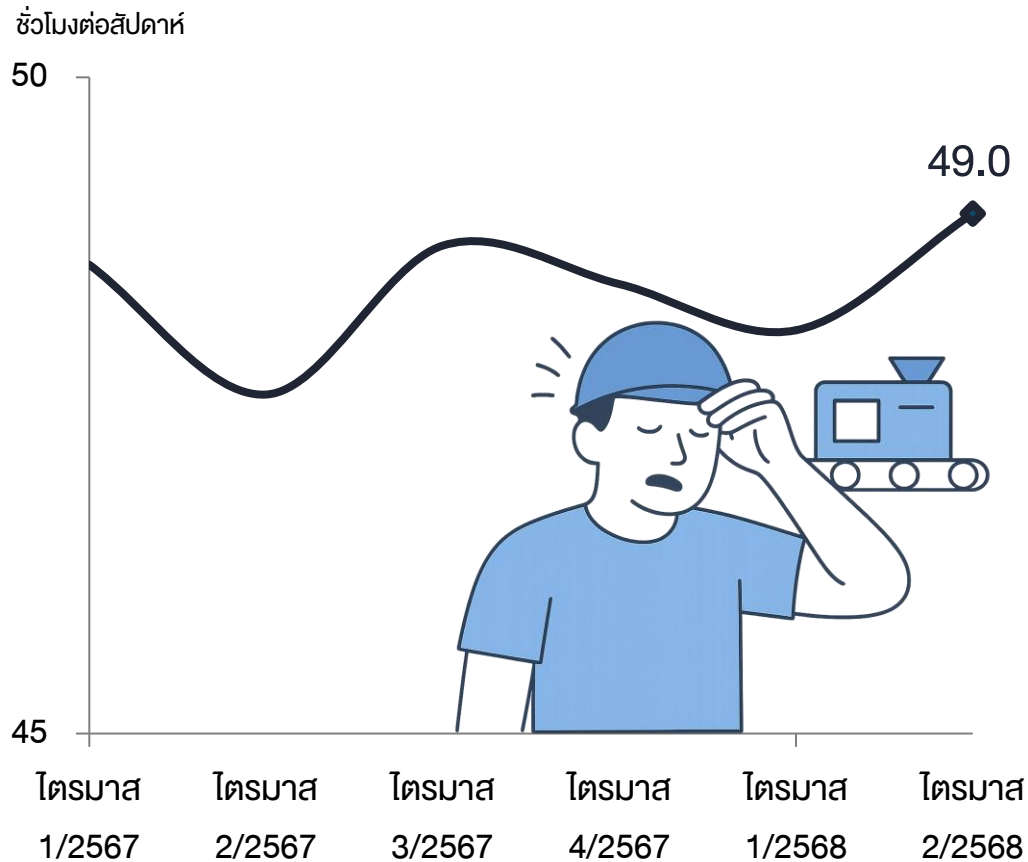
ที่มา: การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้ประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2568 – 31 กรกฎาคม 2568

* อัตราภาษี ณ วันที่ 4 ส.ค. 2568

ภาคการผลิตที่เร่งขึ้น แต่แรงงานไม่ได้ผลดีที่แท้จริง เป็นเพียงการเพิ่มชั่วโมงทำงานชั่วคราว ขณะที่ จำนวนแรงงานกลับมีแนวโน้มลดลง

จำนวนชั่วโมงทำงานลูกจ้างภาคผลิตอีสาน

หมายเหตุ: ข้อมูลประมาณการ

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณโดย สปท.

จำนวนผู้มีงานทำภาคผลิตอีสาน

ดัชนีหลังปรับฤดูกาล
(ปีฐาน 2562 ไตรมาส 4)

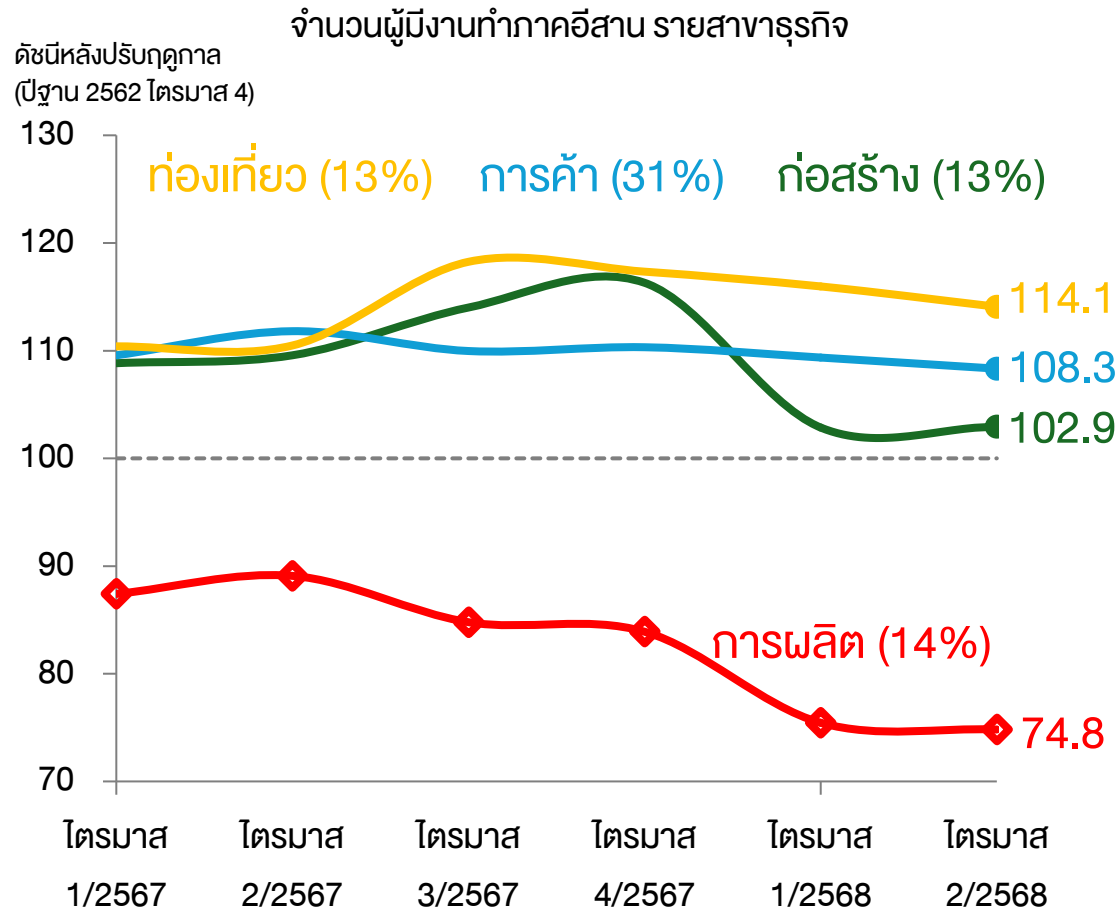
หมายเหตุ: ข้อมูลประมาณการ

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณโดย สปท.

- เศรษฐกิจอีสาน “เป็นจังได้” แลงข่าว เศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไตรมาส 2/2568 -

อีกทั้ง ภาพรวมการจ้างงานนอกภาคเกษตร แม้จะฟื้นตัวหลัง COVID-19 แล้ว แต่มีแนวโน้มชะลอลง

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณโดย สปท.

หมายเหตุ: ข้อมูลประมาณการ และ (%) คือ สัดส่วนต่อผู้มีงานทำนอกภาคเกษตรภาคอีสาน

แนวโน้มการจ้างงานจากผู้ประกอบการ

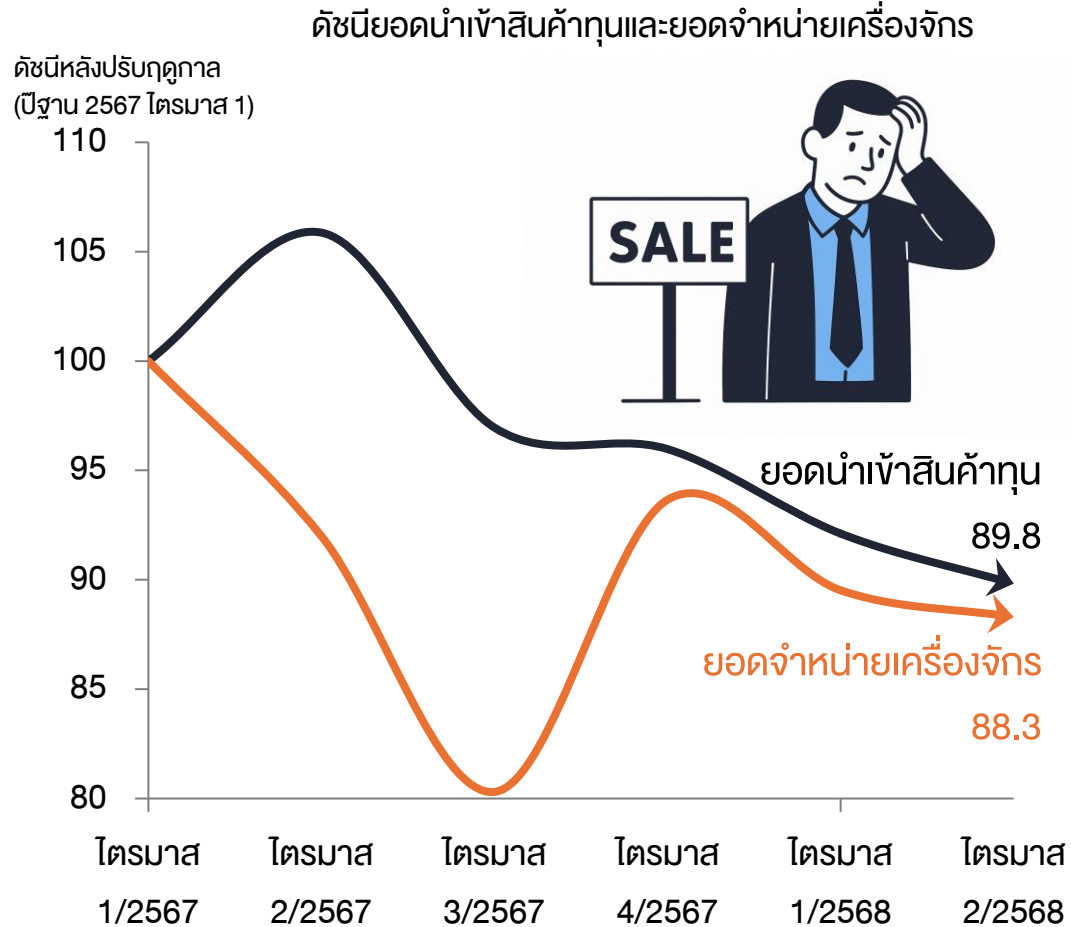
- ธุรกิจส่วนใหญ่ไม่จ้างแรงงานเพิ่ม แม้จะลาออก แต่ให้แรงงาน ที่มีอยู่ทำงานหลายหน้าที่
- ใช้ระบบ Automation และ IT เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และทดแทนการใช้แรงงาน
- จ้างแรงงานชั่วคราวหรือจ้างทำงานส่วเวลา ในช่วงที่มีคำสั่งซื้อหรือยอดจองเยอะ แทนการจ้างพนักงานประจำ
- ใช้วัสดุสำเร็จรูปในการก่อสร้างแทนการใช้แรงงานทักษะต่ำ เพื่อลดต้นทุนและคุณภาพ

- เศรษฐกิจอีสาน “เป็นจ้งได้” แลงข่าว เศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไตรมาส 2/2568

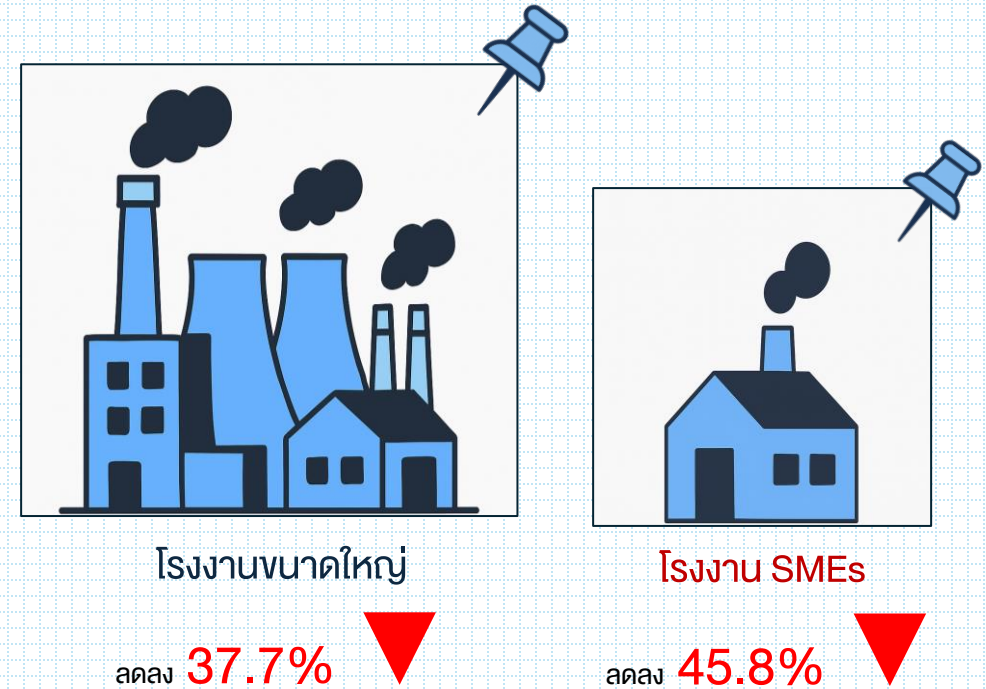
การลงทุนที่หดตัวตามเศรษฐกิจที่โตต่ำและเรื้อรัง จะทำให้ความสามารถการผลิตในอนาคตลดลงมาก

ที่มา: กรมสรรพากร และกรมศุลกากร คำนวณโดย ธปท.

สถิติทุนจดทะเบียนโรงงานจัดตั้งใหม่ ครึ่งปีแรก 2568

%การเปลี่ยนแปลงเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน

ที่มา: กรมโรงงานอุตสาหกรรม

- เศรษฐกิจอีสาน “เป็นจิ้งไต้” แกล้งข่าว เศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉยเหงื่อ ไตรมาส 2/2568 -

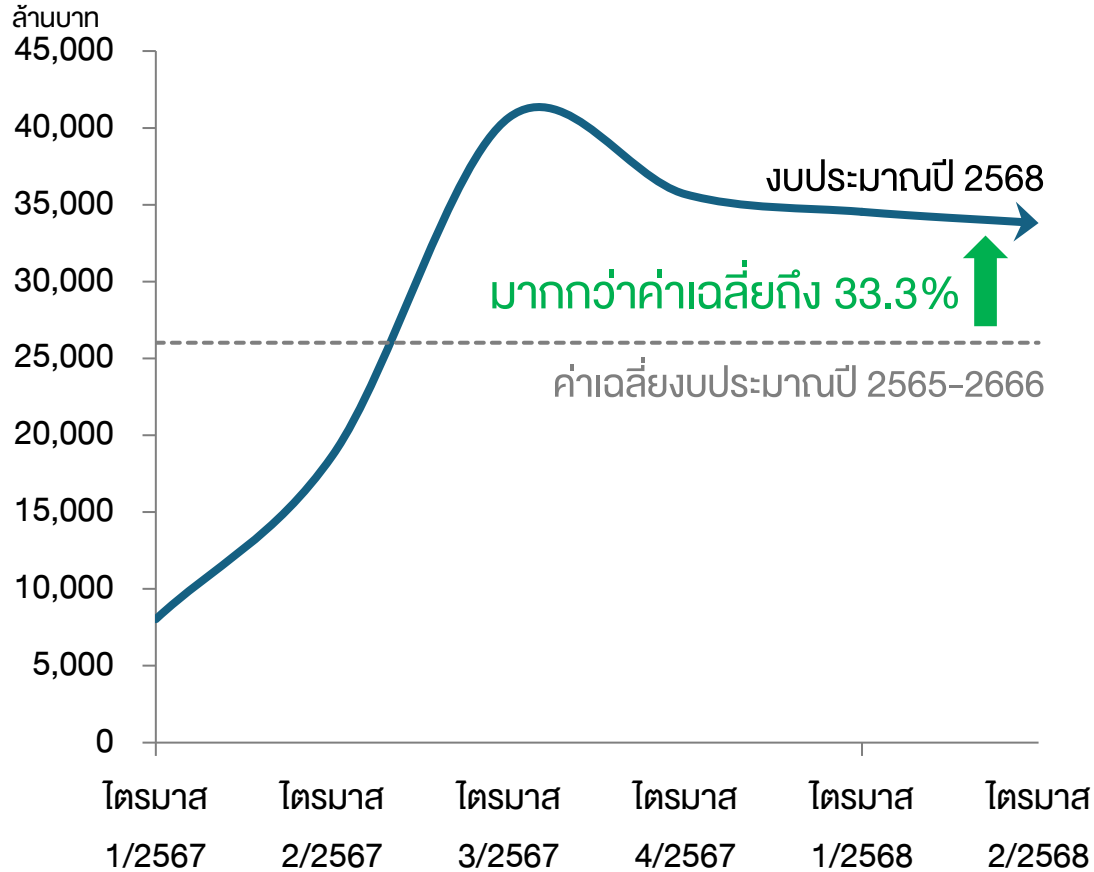
แต่บางหมอง..

ได้**แสง**ส่งจากกำลังซื้อภายนอก

ภาครัฐมีการเบิกจ่ายงบลงทุนต่อเนื่อง และมีงบเพิ่มจากโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ

การเบิกจ่ายงบลงทุนภาครัฐในอีสาน

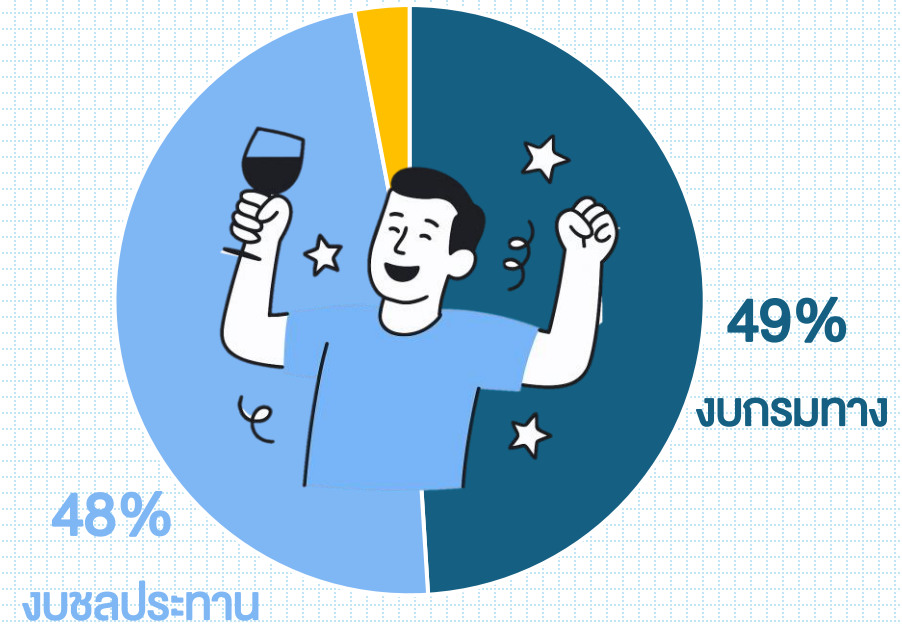

ที่มา: ระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) กรมบัญชีกลาง คำนวณโดย สปท.

อีสาน รับงบก่อสร้างพิเศษเพิ่มอีก 3.3 หมื่นล้าน !

จากงบกระตุ้นการบริโภคฯ ที่เหลือ 1.57 แสนล้านบาท

3% งบท่องเที่ยว

ที่มา: Rocket Media Lab คำนวณโดย สปท.

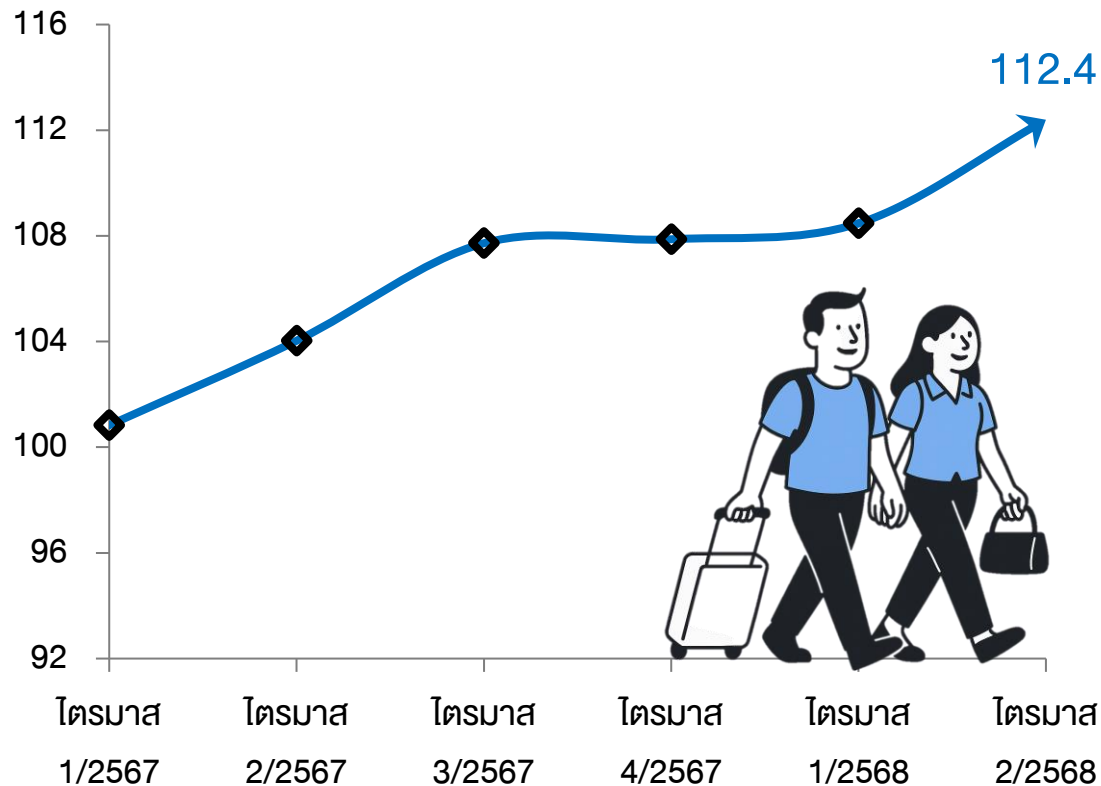
- เศรษฐกิจอีสาน “เป็นจังได้” แกลงข่าว เศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไตรมาส 2/2568 -

รวมถึงภาคท่องเที่ยวที่ยังพองขยายตัว เป็นอีกแรงที่ช่วยหนุนเศรษฐกิจอีสาน

ดัชนีจำนวนนักท่องเที่ยวรวม

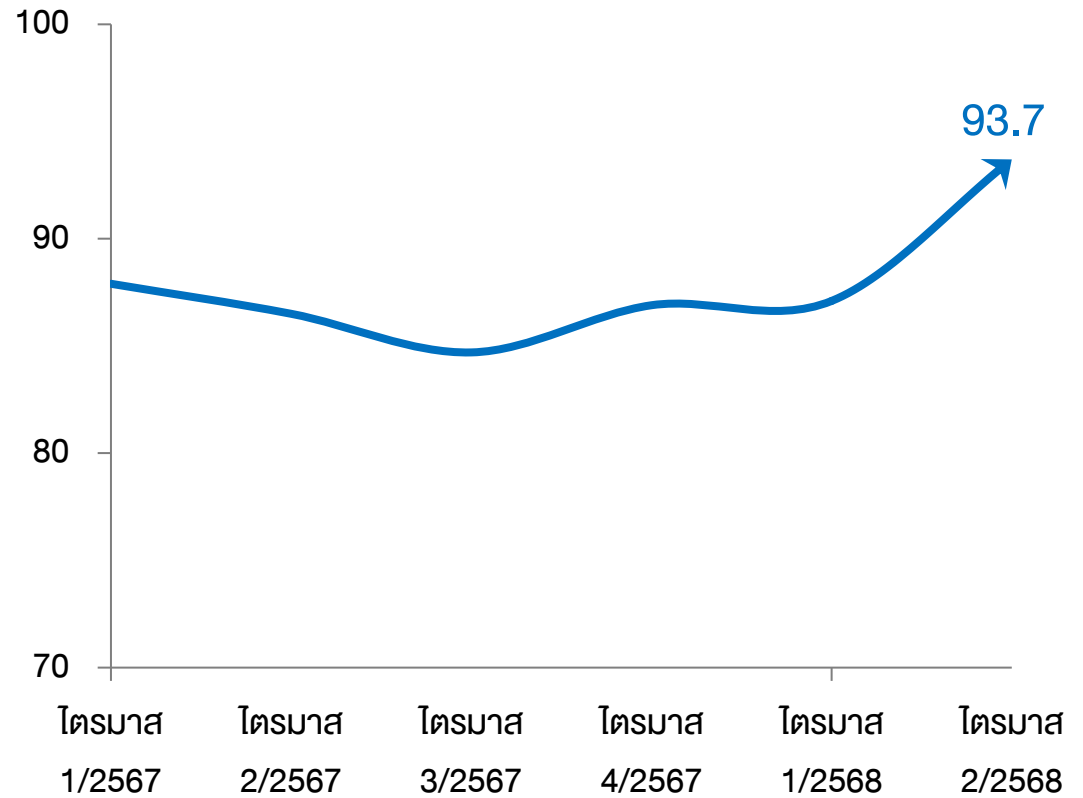
ดัชนีหลังปรับฤดูกาล
(ปีฐาน 2562)

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา คำนวณโดย สปท.

ดัชนีค่าใช้จ่ายต่อหัวเฉลี่ยของผู้เยี่ยมเยือนภาคอีสาน

ดัชนีหลังปรับฤดูกาล
(ปีฐาน 2562)

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา คำนวณโดย สปท.

- เศรษฐกิจอีสาน “เป็นจังได้” แกล่งข่าว เศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไตรมาส 2/2568 -

ท่องเที่ยวอีสาน.. โอกาสที่ยังมีอยู่ และไปได้

การท่องเที่ยวเชิง กีฬา

สนามกีฬามีมาตรฐาน

- สิ่งอำนวยความสะดวกพร้อม ทั้ง โรงแรม ร้านอาหาร เดินทาง
- ศูนย์กีฬาในนครราชสีมา มีความพร้อม สามารถจัดการแข่งขันกีฬาระดับโลก เช่น วอลเลย์บอลหญิงชิงแชมป์โลก และอาเซียนพาราเกมส์

สภาพอากาศดี

O - zone เหมาะสม

ธรรมชาติสวยงาม

ผู้คนเป็นมิตร มีจิตใจบริการ

- นักท่องเที่ยวต่างชาติ เช่น ตะวันออกกลาง เข้ามาพักผ่อนเชิงสุขภาพในพื้นที่เขาใหญ่
- เมืองแห่งการพักอาศัยในวัยเกษียณ โดยเฉพาะสูงวัยต่างชาติ เช่น สหรัฐฯ ในหนองคายและนครพนม

การท่องเที่ยวเชิง สุขภาพ

ความโดดเด่นด้านอัตลักษณ์
ภูมิปัญญา และวัฒนธรรม
ความเชื่อและแรงศรัทธา
คนอีสานมักม่วน

- ประเพณีอีสานที่โดดเด่น เช่น ผีตาโขน และแห่เทียนพรรษา
- กิจกรรมสายมู เช่น งานบวงสรวงพญาศรีสัตตนาคราช และเส้นทางพญานาคถ้ำนาคี
- หมอลำอีสาน / คอนเสิร์ตอีสานเจียว

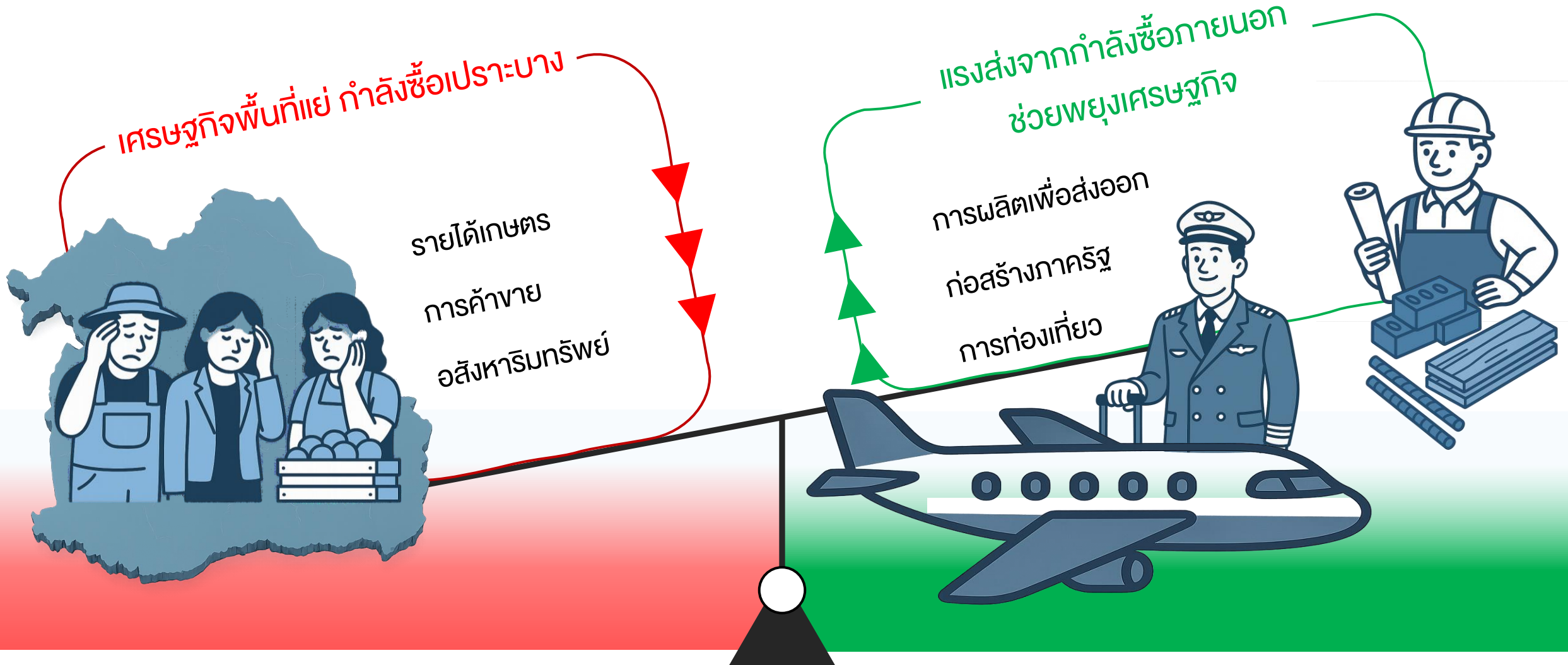
การท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์

ที่มา: การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้ประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2568 – 31 กรกฎาคม 2568

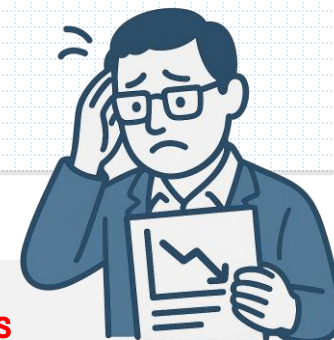
เศรษฐกิจอีสานปัจจุบัน แบ่งเป็น 2 ส่วน

“พึ่งพาตัวเองไปไม่ได้ ต้องรอแรงหนุนจากภายนอก”

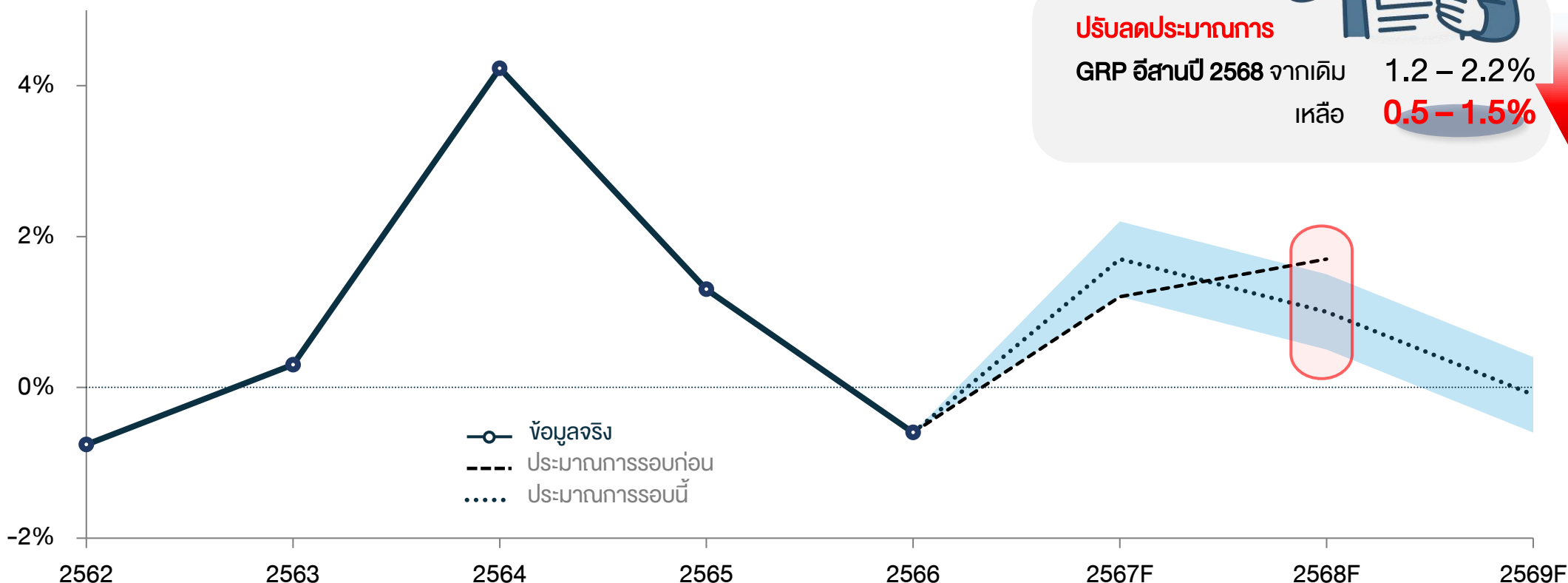

ทั้งหมดนี้ ส่งผลให้เศรษฐกิจอีสานทั้งปี 2568 โตต่ำ และโตน้อยกว่าที่เคยคาดการณ์ไว้ก่อนหน้านี้

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอีสาน (GRP)

%การเปลี่ยนแปลงเทียบกับปีก่อน

ปรับลดประมาณการ

GRP อีสานปี 2568 จากเดิม 1.2 – 2.2%
เหลือ 0.5 – 1.5%

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

- เศรษฐกิจอีสาน “เป็นจิ้งไต้” แกล่งข่าว เศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไตรมาส 2/2568 -

เศรษฐกิจที่โตแค่
0.5 – 1.5%

งานศึกษาที่ผ่านมา
ของแบงก์ชาติอีสาน พบว่า
รายได้ครัวเรือน โตเพียง ¼
ของ GRP เท่านั้น

ไม่ได้หมายความว่า
ทุกคนจะมีรายได้เพิ่ม
0.5 – 1.5%

ขณะที่ปัจจัยเสี่ยง และความไม่แน่นอนยังรออยู่อีกมาก

ปัจจัยเสี่ยง

กำลังซื้อที่ต่ำกว่าคาด และราคาสินค้ายังแพง
การชะลอตัวของการใช้จ่าย กดดันการใช้จ่าย
ต่อภาคการค้าชัดเจน

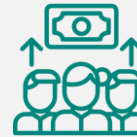

ความสามารถลูกหนี้ที่ด้อยลงมากกว่าคาด
ส่งผลต่อการบริโภค เช่น สินค้าคงทน

เหตุการณ์ไม่สงบบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา
หากยืดเยื้อ จะกระทบต่อความเชื่อมั่นธุรกิจ
และครัวเรือน กระทบต่อกิจกรรมทาง
เศรษฐกิจ

ความไม่แน่นอน

นโยบายการค้าของประเทศเศรษฐกิจหลัก
กระทบกับการผลิตเพื่อส่งออก

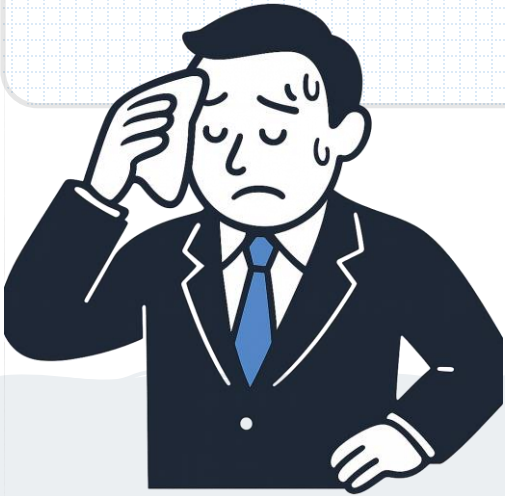

ความไม่แน่นอนทางการเมือง
กระทบกับนโยบายรัฐบาลและความเชื่อมั่น
ส่งผลกระทบต่อภาคการค้า

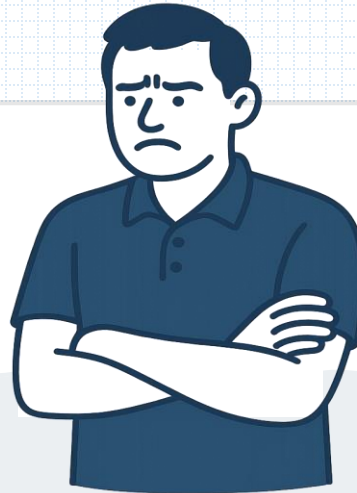

มาถึงวันนี้ เรื่องกังวลใจยิ่งชัดเจนขึ้น

**มาตรการภาครัฐ ไม่พอพยุ
ภาพใหญ่** งบก่อสร้างพิเศษ
ส่วนใหญ่เป็นโครงการขนาดเล็ก
รวมถึงมาตรการกระตุ้นการ
ท่องเที่ยว ที่ผู้ประกอบการมี
ความกังวลในการเข้าร่วม จาก
ประสบการณ์ที่เคยได้รับเงินซ้ำ

ผลกระทบจากการเปิดตลาด
ให้สหรัฐฯ จะทำให้ภาคธุรกิจ
ประเทศเผชิญการแข่งขันจาก
สินค้าต่างประเทศมากขึ้น

สถานการณ์ความไม่สงบ
ชายแดนไทย-กัมพูชา ส่งผล
กระทบต่อสังคม และประชาชน
กลุ่มเปราะบางของอีสาน หากมี
การปะทะกันต่อเนื่อง จะส่งผล
ต่อความเชื่อมั่นในการใช้จ่าย
และการท่องเที่ยวอย่างมาก

**เศรษฐกิจอีสานปีนี้โต 0.5 – 1.5% เป็นการปรับลดจากคาดการณ์เดิม
ซึ่งเป็น**

**“การเติบโตต่ำ กระจุกตัวอยู่ในบางภาคเศรษฐกิจ
ไม่สามารถกระจายสู่คนส่วนใหญ่ได้”**

ขอขอบคุณทุกท่าน

@bankofthailand

หมอหนี้เพื่อประชาชน

Bank of Thailand

